

MEMÒRIA D'ACTIVITATS (2021)

Memòria d'activitats (2021)

COL·LOQUIS, CONFERÈNCIES, TERTÚLIES I PRESENTACIONS

5 de febrer

Dia Nacional de l'Exili i la Deportació

El dia 5 de febrer, es commemora el Dia Nacional de l'Exili i la Deportació que va instituir el Govern de la Generalitat de Catalunya en memòria del pas de la frontera, el 5 de febrer de 1939, dels màxims representants de les institucions republicanes i desenes de milers de civils i soldats fidels a la República, camí de l'exili. Des de ja fa quatre anys el Grup de Recerca de la Memòria Històrica, el Grup d'Historiadors Jaume Compte i el Grup d'Història del Casal de Mataró, amb el suport de l'Ajuntament de Mataró, s'organitza la commemoració a Mataró, una passejada pel tram mataroní del Camí del Nord. Enguany la situació derivada de la pandèmia no ha fet possible dur-la a terme.

Malgrat tot, el Grup de Recerca de la Memòria Històrica va proposar que individualment es deixés un clavell vermell en el monument del Camí del Nord (al passeig del Callao) o en alguna de les 15 llambordes Stolpersteine de la ciutat el cap de setmana del 5 al 7 de febrer.

El Grup d'Història del Casal va convidar a fer aquest petit gest de recordança.

17 d'abril

Presentació del número 99 de la revista *Felibrejada*

El dissabte 17 d'abril es va presentar el número 99 de la revista *Felibrejada*, que amb el títol «Exilis i deportacions», complementa el número anterior dedicat a les actes del 12è Col·loqui Història a Debat: *Exilis i dissidències*, celebrat el novembre del 2020 a Mataró.

En aquest número s'apleguen articles com «Plaques stolpersteine per als deportats mataronins: un homenatge necessari», «Ventura Casanovas Miguel (Premià de Mar, 1912 – Gusen, 1941)», «Esteve Rovira i Rovira (Cabrera de Mar, 1898 – Gusen, 1941)», «La visió d'en Peiró en el discurs de la presidenta del Parlament de Catalunya, Carme Forcadell, en l'homenatge del 24 de juliol de 2017». «Retrat d'Esteve Albert i Corp (1914-1995). Una vida per la Idea», «El procés de fe contra Andrea Crespo per sortilegis i pacte amb el diable. La Inquisició, Madrid 1754», «Vidre romà provinent de l'actuació arqueològica en el sector de l'antic magatzem de Can Damià al carrer d'en Xammar (Mataró)», «Terra Sigillata alt imperial conservada al Museu de Can Banús (Vilassar de Dalt)» o «La vall de Dosrius al tercer mil·lenni. Dues formes diferents de tractar la mort», entre d'altres.

La presentació, que comptà amb la intervenció dels autors fou seguida de tertúlia entre els participants, es realitzà virtualment a través de la plataforma jitsi, ja que les condicions derivades de la pandèmia dificultaven la realització de l'acte presencialment.

23 d'abril

Presentació del llibre *La vall de Cabrera de Mar a l'època moderna. Les masies, patrimoni en 3D*

Josep M. Rovira coordina un nou volum de la col·lecció sobre el patrimoni de la vall de Cabrera de Mar en 3D, que ara es centra en l'època moderna i les masies. És el tercer volum de la col·lecció i porta per títol *La vall de Cabrera de Mar a l'època moderna. Les masies, patrimoni en 3D*. El projecte de la col·lecció compta amb el suport del Grup d'Història del Casal i en aquesta ocasió hi han participat Antoni Llamas, Joan Francesc Clariana, Rosa Isabel Garí o el mateix Josep Maria Rovira, a més d'altres especialistes com ara Joan Carles Alay, de la Societat Catalana d'Arqueologia, Ferran Bayés, Laura Bosch, David Farell, de la Fundació Burriac, Jaume Lladó, Jaume Molinas, Francesc Navarro, del Centre d'Estudis d'Història i Arqueologia de Mataró, Feliu Novell, Benet Oliva i Enric Subiñà, del Centre d'Estudis Argentonins,

La presentació es dugué a terme a Can Dalmases (cal Conde), carrer Mossèn Cinto Verdaguer, 16. Cabrera de Mar, el divendres, 23 d'abril a les 7 del vespre i comptà amb la intervenció de Marta Lloret

L'equip del programa El Racó, la tertúlia del Grup d'Història del Casal a Mataró Ràdio

(Caçadora de masies) Josep Maria Rovira (Historiador i Coordinador) David Farell (Historiador i Coordinador de la Fundació Burriac), Joan Carles Alay (Dr. en arqueologia i vocal de la Comissió de patrimoni de la Societat Catalana d'Arqueologia) i Enric Subiñà (Dr. en història i President del Centre d'Estudis Argentonins Jaume Clavell).

Del projecte, que compta amb el suport del Grup d'Història del Casal, ja han vist la llum els volums *La vall de Cabrera de Mar a l'antiguitat, ibers i romans* i *La vall de Cabrera de Mar a l'època medieval, el castell de Burriac*.

*Participants al programa núm. 500:
Joan Francesc Clariana i Toni Llamas*

29 d'abril

Celebració dels 500 programes d'*El Racó*, la tertúlia a Mataró Ràdio

Amb motiu dels 500 programes emesos durant els 15 anys de la tertúlia El Racó del Grup d'Història del Casal a Mataró Ràdio, el programa 500 fou un especial. L'equip habitual del programa va conduir

un repàs de les més de 400 hores de tertúlia radiofònica. Un repàs que va comptar amb les intervencions de diversos convidats representatius dels diferents àmbits temàtics del programa. Així, Alexis Serrano, director de l'Arxiu Comarcal del Maresme, va valorar la voluntat comarcal que caracteritza la tertúlia amb programes dedicats al patrimoni, la recerca i les entitats de les poblacions del Maresme; Robert Lleonart, president del Centre d'Estudis d'Arqueologia i Història de Mataró, que incidí en la programació dedicada a la prehistòria i l'arqueologia; Joan Francesc Clarà, del Grup d'Història del Casal, parlà dels programes dedicats a l'arqueologia i a la Memòria històrica i valorà en concret algunes de les tertúlies pel testimoni que aporten, com ara el de Guillermina Peiró, per exemple. Per la seva banda, Joaquim Graupera, medievalista i un dels membres de l'equip inicial del programa va parlar de les tertúlies dedicades a l'etapa medieval i dels inicis del programa. Maria Salicrú-Maltas, musicòloga i historiadora del Grup d'Història del Casal, tractà també dels orígens de l'emissió en el marc de la creació de Mataró ràdio el 2006 i de les tertúlies dedicades a parlar de músics i patrimoni musical. Salicrú va destacar, com ja havien fet alguns dels convidats anteriors, l'important fons documental que representen les més de 400 hores enregistrades. Antoni Llamas, del Grup d'Història del Casal, va parlar de les tertúlies dedicades als guanyadors del Premi Terenci Thos de recerca de batxillerat i valorà molt positivament el reconeixement i l'o-

portunitat que representa per als joves que acaben el batxillerat i al professorat que dirigeix els seus treballs poder-los oferir l'experiència de participar en el programa. Igualment els membres de l'equip van tractar blocs temàtics del seu respectiu interès, com ara Jaume Vellvehí que

*Participants al programa núm. 500:
Maria Salicrú-Maltas, Robert Lleonart, David Bote, Alexis
Serrano, Mei Ros i Joaquim Graupera*

destacà com a fet distintiu de la tertúlia que hi hagués certa freqüència a tractar de la llengua i la cultura occitana, l'aranès a Aran, o Maria Asmarat i Oriol Agramunt que recordaren els seus inicis i alguns dels programes que més petja els han deixat. O Núria Gómez i Sandra Cabrespina que destacaren els àmbits de literatura i memòria històrica, entre d'altres.

El programa s'obrí amb la intervenció de Mei Ros, gerent de Mataró Audiovisual, que valorà els quinze anys de trajectòria d'*El Racó*. Tots els convidats coincidiren en remarcar l'important llegat que representen els enregistraments d'aquestes tertúlies que són un corpus documental sonor de la història viva de la ciutat i la comarca. Les converses amb figures que han traspassat i han deixat el seu testimoni oral esdevenen un fons documental extraordinari, ja sigui per la qualitat científica de les aportacions com per la vivència humana que representen. Una valoració que destaca també la voluntat de l'equip del Grup d'Història del Casal d'aconseguir un to de síntesi entre l'academicisme i la divulgació amena en cada emissió.

L'especial va concloure amb la intervenció de l'alcalde de Mataró, David Bote, que valorà la trajectòria d'*El Racó* enco ratjant a l'entitat i a tot l'equip a seguir endavant amb el programa.

3 de juliol

III Simposi In marítima

A principis de juliol es va celebrar a Vilassar de Dalt el III Simposi sobre història, cultura i patrimoni del Maresme a l'Edat Mitjana que organitza l'Arxiu Comarcal del Maresme, el Museu Arxiu de Vilassar de Dalt i Maresme Medieval. Enguany el títol era *Omnia mors aequat. El món de la mort al Maresme medieval*. El Grup d'Història del Casal va participar-hi amb la comunicació presentada per Joan Bou i Illa i Jaume Vellvehí i Altimira titulada, *El monestir de Santa Maria de Roca Rossa, Tordera, espai funerari i devoció popular*. Així mateix, el volum de les actes, que sortirà

publicat en la propera edició, també recollirà la intervenció que feu Jaume Vellvehí com a president del Grup d'Història del Casal el juliol de 2019, durant la presentació del volum de les actes del segon simposi. En aquella ocasió, l'acte va tenir una part dedicada a parlar dels orígens d'aquesta trobada medievalista que es remunta al 1999 amb les primeres Jornades d'Història i Arqueologia Medieval del Maresme que organitzava el Grup d'Història del Casal i que són el precedent de l'actual simposi que dona continuïtat a les cinc edicions de les Jornades.

Octubre

XIV Trobada d'Entitats de Recerca Local i Comarcal del Maresme

L'any passat la convocatòria havia de celebrar-se a Santa Susanna però degut al confinament s'hagué d'ajornar, primer fins a l'octubre i finalment fins a aquest mateix mes però del 2021.

Organitzada per l'Arxiu Comarcal del Maresme, SSOM Santa Susanna Orígens i Memòria, la CCEPC i l'Institut Ramon Muntaner, la catorzena edició d'aquesta trobada porta per títol *Estiueig i viatgers al Maresme* i se centrarà en l'estudi de l'estiueig i els viatgers al Maresme amb l'objectiu d'analitzar la incidència d'aquests dos fenòmens a la comarca i també posar-los en relació amb territoris propers de llarga tradició, com per exemple la comarca de La Selva.

Les diferents aportacions permeten fer una radiografia de les característiques de l'estiueig: en quins moments de l'any es produïa, quins grups socials el practicaven, quina incidència social, cultural i econòmica tenia, quines eren les poblacions amb major tradició d'estiueig, quina vinculació podem fer amb el turisme de finals del s. XX i de l'actualitat, entre d'altres. Un altre dels objectius és referenciar els viatgers que van visitar la comarca i que n'ha quedat d'aquests visites (escrits, imatges, fotografies, documents...). El Grup d'Història del Casal hi va participar amb dues

comunicacions presentades una per Joan Francesc Clariana i Roig titulada *Referències sobre desplaçaments i viatgers relacionats amb la indústria del vidre mataronina (segles XVI-XVIII)* i una altra per Antoni Llamas i Mantero, amb el títol *De fora vingueren i així ho veieren. Els viatges privats pel Maresme de D. Francisco Zamora. 1786*.

5, 6 i 13 de novembre

13è Col·loqui Història a Debat. Les dones en la història de Mataró i el Maresme

Amb el títol *Les dones en la història de Mataró i el Maresme*, es va celebrar el mes de novembre el 13è Col·loqui Història a Debat. El propòsit del col·loqui no era tant d'inventariar figures i trajectòries com de donar un enfocament que recuperés la visibilitat de les dones en el discurs històric. I és que un enfocament que introdueixi el factor de gènere en l'anàlisi de les relacions entre homes i dones com a protagonistes dels diferents períodes històrics, així com en l'estudi dels conflictes socials, ha de permetre no només conèixer el funcionament de les relacions entre homes i dones sinó el de la mateixa dona amb altres dones i amb les institucions familiars, religioses, polítiques i de poder en general.

Com en altres ocasions, a banda de les ponències de les diferents taules rodones sobre aspectes concrets, es van presentar comunicacions escrites sobre l'àmbit temàtic propi del col·loqui o en l'apartat reservat a les aportacions de tema lliure.

Divendres 5 de novembre, 19:00 h

La primera de les taules del Col·loqui, centrat en els segles XIX i XX, va tenir com a ponents a Margarida Colomer, que es focalitzà en la figura de *Matilde León, una infermera del front de guerra (1936-1939)* i Montserrat Gurrera que tractà d'*Els inicis de l'expansió de l'ensenyament de noies a Mataró (1808 – 1868)*.

Dissabte 7 de novembre, 18:00 h

La segona de les taules plantejà el tema de les dones a l'Edat Moderna amb les intervencions d'Alexandra Capdevila sobre *Ventures i desventures de les dones dins la institució familiar al Maresme a l'època moderna* i amb la d'Antoni Llamas en relació a *Les dones catalanes davant del tribunal de la Inquisició a l'època moderna*.

Dissabte 13 de novembre, 18:00 h

Finalment, la darrera taula va tractar de l'època romana i la prehistòria amb Joan Francesc Clariana que parlà de les *Representacions de la imatge femenina a la lluro romana i el seu territori* i d'Imma Bassols sobre *El món femení a la prehistòria de les nostres contrades*

20 de novembre

XXXVIII Sessió d'Estudis Mataronins

En aquesta convocatòria, la trenta-vuitena van presentar comunicacions a la Sessió d'Estudis Mataronins, Joan Francesc Clariana, Jaume Vellvehí i Antoni Llamas, membres del Grup d'Història del Casal.

HOMENATGES I RECONeixEMENTS

24 de juliol

Homenatge a Joan Peiró

Com cada any, el dissabte 24 de juliol, la Comissió Ciutadana d'Homenatge a Joan Peiró i Belis, va organitzar un senzill i emotiu acte en el seu record i de tots els assassinats pel franquisme amb l'encesa del monument del Pati del Cafè Nou. L'acte va consistir en la lectura dels noms de les set persones afusellades el 24 de juliol de 1942 a Paterna junt a Joan Peiró just abans de les 10 del vespre, hora en què cada any s'encén el monument. Es tracta d'un fanal amb forma de bufador de vidre, l'ofici de Joan Peiró, que la nit del dia 24 de cada any s'encén en la seva memòria. És l'únic dia que el fanal es posa en marxa.

Tot seguit es va procedir a la lectura de fragments de textos de Joan Peiró i sobre Joan Peiró. L'acte va acabar amb la interpretació de l'himne *A las barricadas!* a càrrec d'Arnau Aymerich i Casas. Aquesta cançó -himne de l'anarcosindicalisme europeu- va ser la melodia anarcosindicalista més popular durant la guerra civil espanyola. D'origen polonès (1883), se'n va publicar la partitura al diari anarquista *Tierra y Libertad* de Barcelona l'any 1933, fet que va propiciar la seva ràpida divulgació.

L'acte va aplegar unes 125 persones i ha estat organitzat per la Comissió Ciutadana d'Homenatge a Joan Peiró, de la qual forma part el Grup d'Història del Casal, que en vistes al proper any preveu commemorar els 80 anys de l'afusellament de Peiró. febrer-juny

Homenatge a Joan Bonamusa i Roure

El Centre d'Estudis d'Arqueologia i Història de Mataró ha promogut un homenatge a l'arqueòleg i activista polític Joan Bonamusa i Roure, traspasat el 2012. El Grup d'Història del Casal es va adherir al homenatge programant la reemissió d'un dels programes de ràdio El Racó en els quals va participar com a tertulià. Així, el 17 de juny es va radiar el programa núm. 69, emès el 19 de juny de 2008 parlant amb Joan Bonamusa sobre els orígens del cristianisme al Maresme, matèria que va ser objecte de la seva tesi doctoral. A més, l'11 de febrer de 2021 es va fer una tertúlia El Racó dedicada a la figura de Bonamusa, a càrrec d'Imma Bassols, Robert Lleonart, Francesc Navarro i Joan Francesc Clariana.

PREMI TERCENCI THOS I CODINA

3 de juny

17è Premi Thos i Codina de treballs de recerca de batxillerat

Quatre treballs optaven al 17è premi Terenci Thos i Codina de treballs de recerca de batxillerat que convoca l'Il·lustre

Col·legi d'Advocats de Mataró i el Grup d'Història del Casal amb la col·laboració de la família Cobo, descendents de Thos i Codina. Excepcionalment, aquesta edició agrupava treballs del curs 2019-2020 i 2020-2021 donada la suspensió de la convocatòria de l'any passat amb motiu de la COVID-19. Els treballs presentats eren.

Estratègia local. Una visió a l'horitzó de la ciutat de Mataró a través del seu Pla Estratègic 2022.

És possible crear un Escape Town basat en la història de la Vila de Malgrat de Mar?

Epidèmies al Maresme a l'època moderna. XVI-XVIII

Existeix el fracàs escolar, però... fracassen els alumnes o el sistema?

Va resultar mereixedor d'un accèssit el treball *És possible crear un Escape Town basat en la història de la Vila de Malgrat de Mar?* de l'alumne de l'IES Ramon Turró i Darder de Malgrat de Mar Adrià Soler Ocaña, essent-ne tutora la professora Carola Sarda.

El treball parteix de l'interès que té l'autor en aquest nou tipus d'entreteniment original i tan popular, l'Escape Town, i que, a aquest fet, hi suma la possibilitat de divulgar una etapa de la història, no només de Malgrat de Mar, sinó del món: l'epidèmia de pesta bubònica patida al segle XVII.

A la presentació del treball explica detalladament què és un Escape Room/Town i seguidament es planteja la hipòtesis de si és possible crear un Escape Town basat en la història de la Vila de Malgrat de Mar?

Comença el treball amb una breu recerca històrica on analitza com era l'Europa del segle XVII, com Catalunya i Malgrat de Mar van afrontar la malaltia i què era la Pesta bubònica.

Segueix la recerca parlant de la febre dels Escape tot fent una introducció, els orígens del joc, les experiències, temàtiques i modalitats que hi ha, el procediment de creació, i els beneficis socials, emocionals, psicològics i intel·lectuals pels jugadors.

Quant al procés creatiu ens diu que investiga i experimenta a partir d'una sèrie d'Escapes que fa física i també digitalment i elabora una llista de possibles proves que es poden proposar.

Quan a la idea general la seva proposta és:

Any 1653 (1653 l'any en el que va acabar l'epidèmia), la Vilanova de Palafrugells està patint una gran epidèmia. Els amplis coneixements de remeiera fan que el Consell del Morbo demani ajuda als jugadors per trobar una cura. Aquestes plantes es troben als diferents edificis i monuments històrics de la població. Una vegada que les hagin trobat totes, podran preparar la medicina.

Seguidament confecciona les proves i enigmes i decideix onze ubicacions a Palafrugells de Mar on es farà el joc i es proposa fer diferents tipus de proves com ara: auditives, visuals, lògiques, matemàtiques i de localització d'elements.

En el seu treball hi ha incloses totes les proves, una a una, amb una explicació i l'enigma a resoldre, un codi QR per anar a la pàgina web de l' Escape i tres pistes.

Cerca plataformes gratuïtes que hi ha al mercat per ubicar-hi el joc i dissenya la web on hi haurà les proves. També crea tots els grafismes i imatges, que tenen un aspecte de documentació d'època.

Per comprovar si el seu treball es pot aplicar realment fa provar l'Escape a quatre grups de familiars i amics i prepara una enquesta de satisfacció i observacions de les proves i quan té les respostes introdu-

eix canvis tenint en compte els comentaris dels jugadors.

Per a la promoció del joc, crea de forma real, un compte d'Instagram. També fa publicitat tot penjant cartells i repartint fulletons a carrers, botigues i a escoles i instituts per animar a públic jove i per convidar a famílies a jugar i viure l'experiència.

Aconsegueix algunes entrevistes a diverses ràdios interessades en donar a conèixer el joc com ara a ràdio Palafrugells, Canet, Tordera, Mataró, Premià de Mar i Palafrugells de Mar.

També presenta un Pla de Màrqueting per tal d'analitzar alguns aspectes per a poder legalitzar l' Escape com a empresa.

L'autor fa un treball original on combina la història i la tecnologia (webs, qrs, imatges, instagram, etc ...) per a divulgar un moment de la història del seu poble.

El guanyador del 17è premi Terenci Thos i Codina fou el treball *Epidèmies al Maresme a l'època moderna. XVI-XVIII* de l'alumne del Col·legi Maristes Valldemia de Mataró Bernat Llamas Vives essent-ne tutor el professor David Caravaca.

El treball parteix de l'interès de l'autor per les temàtiques enfocades a l'àmbit històric catastròfic, per l'interès que té per la consulta de fonts documentals relacionades amb la història i per la curiositat d'investigar si abans de la pandèmia de la COVID-19 n'hi hagué d'altres i per saber com van afrontar-les la població.

L'objectiu era saber si les malalties arriben de cop o bé hi ha precedents que fan que es puguin generalitzar convertint-les en epidèmies. El treball contextualitza els temes i subtemes de l'àmbit general al local i esdevé una radiografia del Maresme a l'Edat Moderna en relació al tema plantejat.

Inicialment fa una aproximació al desenvolupament científic i ens explica La Petita Edat de Gel del segle XVII i les afectacions meteorològiques que la mateixa va produir a Catalunya i al Maresme. Segueix amb un capítol sobre les guerres de l'època Moderna i analitza les crisis de subsistència, conreus, plagues i aliments que afecten a tota la població pagesa tant per temes meteorològics com a causa de les guerres, cosa que va suposar un augment de la pobresa i la misèria i l'afebliment de les defenses corporals davant l'atac de les malalties. Tot això ho exemplifica amb dades, cites de fets ocorreguts i informacions i anàlisis de com era l'economia de la comarca del Maresme.

A continuació analitza les pandèmies del Tifus, la Verola, la Lepra i la Pesta a nivell general i també al Maresme i inclou cites de fets i documents de diferents poblacions (Cabrera de Mar, Sant Andreu de Llavanes, Arenys de Mar, Mataró, Torreda...).

Explica què eren les Junes del Morbo i les morberies i com funcionaven a tot el Maresme, com era la medicina a l'edat moderna, tant la medicina oficial, i el personal sanitari, com la medicina popular i les dones sàvies. També parla del rol de la religió en relació a la possible cura de les malalties (advocacions a sants, relíquies, etc.)

Finalment dedica un capítol del seu treball a la Grip Espanyola de 1918 tot exemplificant-la amb informacions de caire local i amb documents de premsa.

Els dos treballs finalistes, que van rebre l'elogi del jurat, foren *Estratègia local. Una visió a l'horitzó de la ciutat de Mataró a través del seu Pla Estratègic 2022* de Fatima El Khanfouss, alumna de l'IES Thos I Codina de Mataró, del qual ha estat tutora la professora Núria Llibre. I l'alumna de l'Institut Miquel Biada de Mataró, Soukaina El Hmidi Khomssi, amb el treball *Existeix el fracàs escolar, però... fracassen els*

alumnes o el sistema? la tutora del qual ha estat la professora Imma Gutiérrez.

ALTRES ACTIVITATS

11 de setembre

Ofrena floral en motiu de l'Onze de Setembre. Diada Nacional

Com cada any, el Grup d'Història del Casal vam adherir-nos al manifest unitari amb motiu de la Diada Nacional de Catalunya i a l'ofrena floral que promou Òmnium Maresme.

Setembre

Defensa del patrimoni arqueològic: la Vil·la romana del Roser (Calella)

A Calella, concretament a la zona del Roser-Mujal, hi ha soterrada [la vil·la romana del Roser que s'està descobrint](#) com una de les més importants i més ben conservades, en la seva globalitat, de la Península Ibèrica. Aquestes vil·les estaven formades per una vil·la rústica (trobadra arran de N-II davant de l'Hospital), una vil·la residencial (objecte actual d'excavacions) i una vil·la de producció d'àmfores i ceràmica (trobadra sota els apartaments Toyca i preservada per a futures excavacions). A Calella, com a tret més significatiu, trobem restes en bon estat de totes tres parts de la vil·la. Donada la seva importància i significació esmentades, s'ha de preservar i mantenir com un bé identificador del municipi

El 2019, l'Ajuntament de Calella va modificar el Pla d'Ordenació Urbanística (POUM) canviant d'ús urbanístic que ara permetria la construcció d'un hipermercat (cadena de supermercats ALDI) per a la construcció sobre les ruïnes de dos nivells de pàrquing, un hipermercat i amb el dret a vol a les plantes superiors per a l'Ajuntament. L'abril del 2021 es va modificar novament el POUM per a ampliar l'ús incloent entre d'altres l'ús com a habitatges. La intenció és fer visitable la part del jaciment excavada però que quedarà soterrada pels pàrquings, la superfície co-

mercial i els pisos. Les tasques de prospecció i manteniment de l'espai arqueològic corresponent a la part occidental de la Vil·la residencial han deixat al descobert part d'una domus romana d'unes dimensions i una conservació extraordinàries.

El Grup d'Història del Casal es va adreçar a l'Ajuntament de Cabrera sol·licitant que d'acord amb l'art. 5 de la LPCC de col·laboració dels particulars i d'acord amb art. 17 de la LPCC, s'incoï la tramitació de l'expedient administratiu corresponent per tal de declarar la Vil·la del Roser, en la seva totalitat, Bé Cultural d'Interès Local (BCIL) i que, en futur pròxim, es plantegi la possibilitat de demanar a la Generalitat de Catalunya la incoació d'expedient per a la declaració de Bé Cultural d'Interès Nacional.

El Grup d'Història del Casal també es va adherir al manifest promogut per la plataforma ciutadana per la dignificació de la vil·la romana de Calella. La **Plataforma** (<https://calellaromana.cat/>) va començar un moviment ciutadà «per revertir la decisió de l'Ajuntament i aconseguir que el consistori negociï amb ALDI i busqui una solució consensuada per aturar-ne la construcció en aquest punt de la vila, evitant al màxim els perjudicis que aturar les obres pot significar per a totes les parts» ([Manifest i signatures](#)).

De dalt a baix: intervenció d'Imma Bassols en nom del Grup d'Història del Casal i del Centre d'Estudis d'Arqueologia i Història. Al mig: vista de la concentració.

A baix: Intervenció d'Agustí Alcoberro (vicerektor de patrimoni de la UB). (Fotografies Eva M. Llovet)

17 de setembre

Concentració a Calella en defensa de la vil·la romana

El 17 de setembre a dos quarts de vuit del vespre, la Plataforma per a la dignificació de la vil·la romana de Calella, convocà una concentració en defensa de les espectaculars restes de la vil·la romana.

La concentració es va fer davant l'Ajuntament de Calella amb l'eslògan "Que no destrueixin el nostre patrimoni" i hi va haver diferents intervencions. El Grup d'Història del Casal ens vam sumar a la iniciativa i conjuntament amb el Centre d'Estudis d'Arqueologia i Història de Mataró participàrem en la concentració i pronunciant un dels parlaments, que va anar a càrrec d'Imma Bassols, membre de les dues entitats. La intervenció fou seguida pel parlament de l'associació Santa Susanna Orígens i Memòria (SSOM), d'Agustí Alcoberro (vicerector de patrimoni de la UB) i de Joan Juhé en nom de la Plataforma. Una delegació del Grup d'Història del Casal assistí a l'acte.

Adhesió al manifest a favor de la compra de la casa natal de Puig i Cadafalch

EL Grup d'Història del Casal es va adherir al manifest de les entitats cíviques i culturals de Mataró i el Maresme a favor de la compra i posada al servei de la ciutadania de la casa natal de Josep Puig i Cadafalch per part de l'Ajuntament de Mataró.

TERTÚLIA EL RACÓ (MATARÓ RÀDIO)

L'equip del programa el formen Núria Gómez, Sandra Cabrespina, Jaume Vellvehí i Maria Asmarat i Oriol Agramunt com a col·laboradors.

Mataró Ràdio els dijous de 21:05 a 22:00 (89.3 fm o a la carta www.ghcmataro.org) El programa encara no ha estat possible fer-lo en directe i s'ha seguit enregistrant des de "casa" amb la plataforma zoom ja que la situació de pandèmia encara no permetia l'activitat presencial. En començar la temporada 2021-2022, es va estrenar una nova sintonia. Es tracta d'una variació de la tradicional *La Ganiveta* que ha anat a càrrec de Bernat Bassas.

35 programes emesos el 2021

Núm. programa / Data d'emissió / Títol / Convidat

488 (14-1-2021) *La novel·la «Camins de vent»*. Jordi Vidal i Federico.

489 (21-1-2021) *El periodista Marçal Tri-la*. Francesc Masriera.

490 (28-1-2021) *Sales de cinema centenàries*. Arcadi Lluís Salom i Pep Alsina.

491 (24-09-2020). *La cultura amaziga i el Moviment Popular Rifeny*. Asmaa Aouatah.

492 (11-02-2021). *Joan Bonamusa i Rou-ra*. Imma Bassols, Robert Lleonor, Francesc Navarro i Joan Francesc Clariana.

493 (18-02-2021). *Ciència ciutadana, intel·ligència artificial i fonts històriques de població*. Alexis Serrano i Joana Maria Pujadas Mora.

494 (25-2-2021) *Llambordes Stolpersteine a Mataró*. Laura Gutierrez i Pablo Morales.

495 (4-3-2021) *El llibre «Cafès de Mataró»*. Pilar González-Agàpito.

496 (11-03-2021) *Melcior de Palau i Català*. Jaume Vellvehí.

497 (18-03-2021) *Fotografia art i tècnica* Jaume Sancho.

498 (15-04-2021) *El Ball de Bastons* Adrià Ortiz.

498b (8-4-2021) (reemissió programa núm. 81) (8-4-2021) *El 20 N, la mort del general Franco viscuda des de la pre-só*. Núria Masafrets i Víctor Ligos.

499 (22-04-2021) *Llibres* Joan Mayans

500 (29-04-2021) *El Racó, 500 tertúlies a Mataró Ràdio*. Núria Gómez, Oriol Agramunt, Sandra Cabrespina, Maria Asmarat i Jaume Vellvehí.

500b (6-5-2021) (reemissió programa núm. 15, del 18-2-2007) *El bar Canaletes de Mataró*. Joan Graupera.

501 (13-05-2021) *El ferro i la forja*. Ruth Garcia, Pol Codina i Héctor López.

502 (29-05-2021) *El mestre Joan Tomas (1896-1967)*. Liliàna Tomàs.

503 (27-05-2021) *Cabrera a l'Edat Moderna. Les masies*. Joan Francesc Clariana i Josep M. Rovira

504 (3-06-2021) *L'any Tomas a Mataró*. Pau Benítez.

505 (17/6/2021) (reemissió del programa emès el 19/6/2008). *Els primers cristians al Maresme*. Joan Bonamusa i Roure.

506 (1-07-2021) *Treballs guanyadors del Premi Thos de batxillerat*. Bernat Llamas i Adrià Soler.

507 (8-07-2021) *Dones poetes del Maresme*. Emilia Illamola i Queralt Morros.

508 (15-07-2021) *In maritima 2021*. Joaquim Graupera i Alexis Serrano.

509 (16-09-2021) *Malnoms del Maresme*.

510 (23-09-2021) *La vestimenta tradicional*. Pau Fernandez.

511 (30-09-2021) *Els cavallers de Canet*. Sergi Alcalde.

512 (14-10-2021) *Els molins fariners de Dosrius i Canyamars*. Jaume Vellvehí.

513 (28-10-2021) *El món de la mort a través dels testaments*. Alexandra Capdevila.

514 (4-11-2021) *13è Col·loqui Història a Debat. Les dones en la Història de Mataró i el Maresme*. Joan Francesc Clariana, Imma Bassols i Montserrat Gurrera.

515 (11-11-2021) *El Museu Virtual de la Dona Combatent*. Gonzalo Berger.

516 (18-11-2021) *El 13è Col·loqui història a debat/ patrimoni arqueològic*. Joan Carles Alay.

517 (25-11-2021) *L'enfonsament del Ciutat de Barcelona davant la costa de Malgrat de Mar*. Sònia Garangou.

518 (2-12-2021) *L'aixovar funerari*. Rosa Martín, J. Graupera.

519 (16-12-2021) *Salvador Masdeu o l'enigma del fang*. Laura Bosch, Jordi Montlló i Toni Dorda

